

MuskenSenter AS

Lappland kraftverk-prosjektet

MUSKENSENTER AS

Styret:
Sjøgata 38
8006 Bodø
org.nr. NO 829235412

Kontakt:
Tlf: +47 75 51 88 00
Mob: +47 93 01 88 20
post@muskensenter.no

Dato:
04.09.2019
Simon Andersen

Aktuelle lulesamer i grenseoverskridende samarbeid om næringsutvikling

MuskenSenter AS i Tysfjord kommune

Lulesamisk bosetnings- og ressursområde

Etablering av samisk grenseoverskridende miljø- og naturvennlig vannkraftutbygging for utvikling av det lokale næringslivet, kulturen og eksisterende tettsteder innom det aktuelle området der virksomheten skal drives – basert på svenske vannkraftressurser, fallrettighet, nærværende samers tiltaksområde, natur, miljø, samfunn, og aktuell lulesamisk interesse.

Dato; 2019.09.04

MuskenSenter AS
Simon Andersen

NORDLAND OCH NORRLANDS INLAND I SAMARBETE

LaponiaCenter AB og MuskenSenter AS inviterer till ett samarbeite om miljø- og naturvænlig kraftproduksjon for att utveckla ett framtidssinriktat och rikt (samisk, svensk och norsk) nærings- og samhällslev i Nordland og Norrlands inland.

Planerad verksamhet är teknisk/ekonomisk väl realistisk gjennomførbart, är förenlig med gällande grundlagar, härunder i överensstämmelse med bestämmelserna i miljöbalken och beslutet om nationalälvarna.

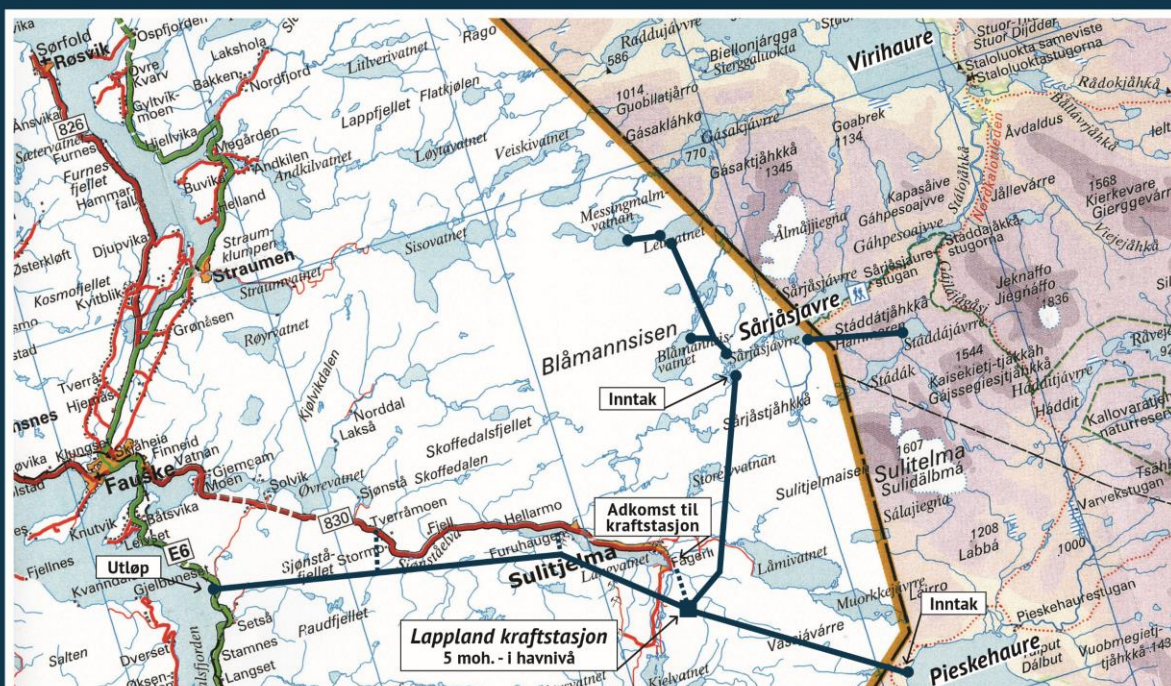
Jfr. Miljøbalk 4. kap. §§ 1 och 6.

Laponia center AB
Gränsöverskridande samisk näringsutveckling

MuskenSenter AS

NORDLAND OG NORRLANDS INLAND I SAMARBEID

Bajep Sårjåsjåvre (822 moh.) og Pieskehaure (577 moh.) reguleres til Lapland kraftstasjon (5 moh.) i Sulitjelma.

Eierskap:

66%

Laponia Center AB

34%

MuskenSenter AS

Lapland kraftverk Sulitjelma i Fauske kommune

Etablering av samisk grenseoverskridende miljø- og naturvennlig vannkraftutbygging for å utvikle det lokale næringslivet, kulturen og eksisterende tettsteder i Nordland og Norrlands inland – basert på svensk vannkraftressurs, fallrettighet, interesse og norsk tiltaksområde, natur, miljø og samhold.

Beregnete nøkkeltall: Installert effekt: 611 MW   Årsproduksjon: 2024 GWh   Utbyggingskostnad: 5230 MNok
Finansiering: Utbyggingskostnad med 5230 MNok: 100 % belåning
 Utbyggingskostnaden er godt innenfor 70 % av kraftverkets markedsverdi
 Prosjektutviklingskostnad med 22 MNok: Egenkapital (søkes eksternt)

Laponia center AB
Gränsöverskridande samisk näringsutveckling

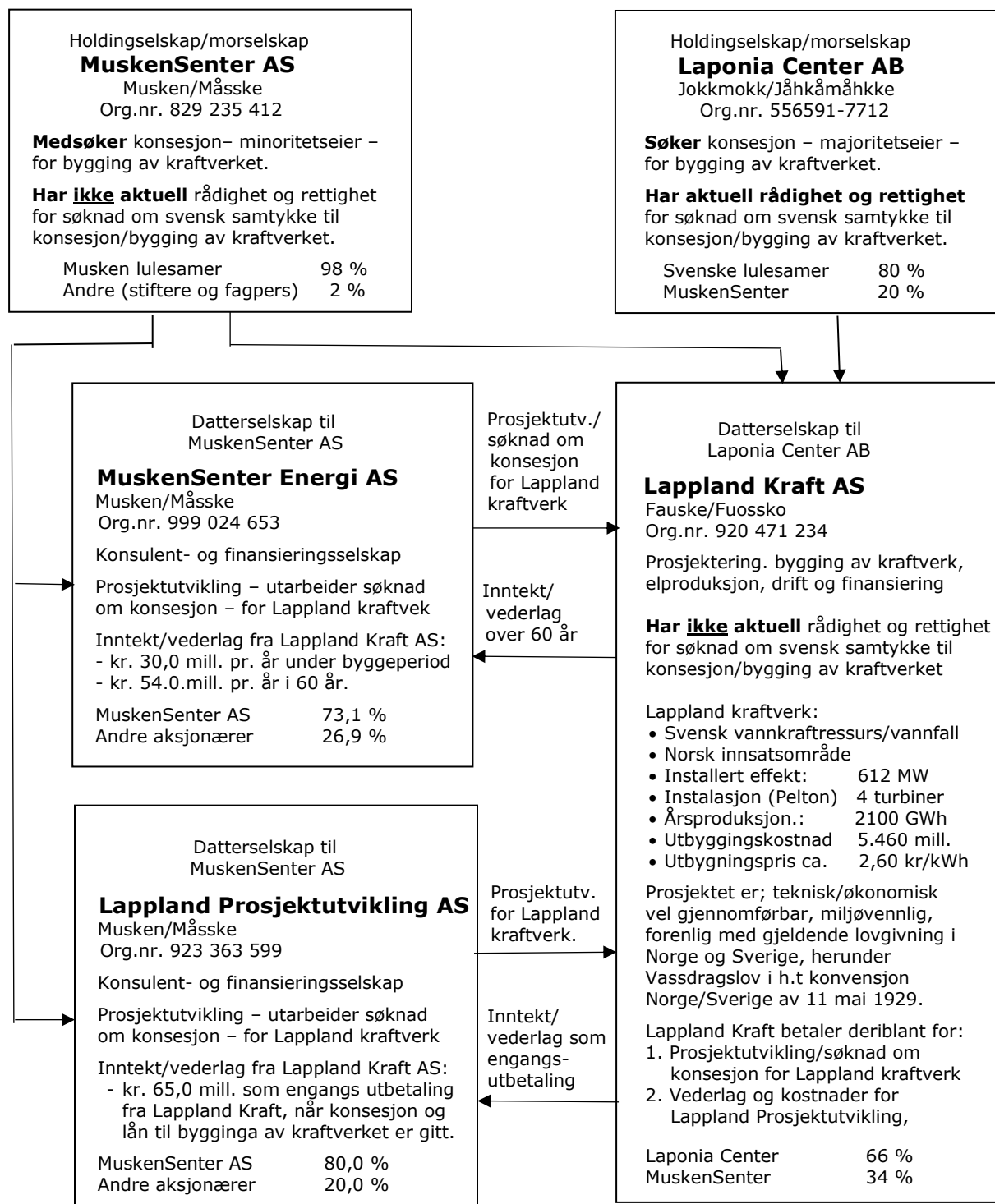
MuskenSenter AS

Styret: Sjøgata 38, 8006 Bodø.

Tlf: 75 51 88 00 | Mob: 93 01 88 20 | E-post: post@muskensenter.no | Org.nr. NO 829235412

Organisasjonskart og finansieringsmodell for prosjektutvikling/søknad om konsesjon for Lappland kraftverk prosjektet

Finansiering av prosjektutviklingskostnaden baseres på at MuskenSenter selger:

- 16250 B aksjer (maks) i MuskenSenter Energi for kr. 3000 til 5000,- pr. aksje, mot aksjeutbytte med kr. 790, pr. aksje/år under byggeperioden av Lappland kraftverk og kr. 1.560,- pr. aksje/år fra kraftverket er kommet i drift og i 60 år.
- 2000 aksjer (maks) i Lappland Prosjektutvikling for kr. 3000 til 5000,- pr. aksje mot et engangs vederlag/utbytte med kr. 23.400,- pr. aksje, når konsesjon og lån til bygging av kraftverket foreligger/er gitt.

Styret: Sjøgata 38, 8006 Bodø.

Tlf: 75 51 88 00 | Mob: 93 01 88 20 | E-post: post@muskensenter.no | Org.nr. NO 829235412

1.0 MuskenSenter AS

1.1 MuskenSenter er et holdingselskap for, å fremme det lokale næringslivet i tradisjonelle lulesamiske bosetningsområder, skal delta i aktiv forretningsvirksomhet med hensyn til utvikling av det lokale næringslivet og det som naturlig hører dertil.

1.2 MuskenSenter tilrettelegger i forbindelse Lappland kraftverk prosjektet for;

- Koordinering og prosjektutvikling av hele søker prosessen for Lappland kraftverk prosjektet.
- Utvikling av Lappland kraftverk prosjektet.
- Finansiering av prosjektutviklingskostnadene.
- Innhenting av kapital til prosjektutvikling og prosjektadministrasjon.
- Dekning av oppside (vederlag og utbytte) for investor/den som tilfører kapital.

1.3 Laponia Center og MuskenSenter er;

- Søker av konsesjon - «verkasmhetsutövare» - for bygging av Lappland kraftverk i Norge og Sverige og der Laponia Center er majoritetseier til prosjektet og utgjør den part som har nødvendig rådighet og rettigheter i Sverige.

1.4 Finansiering av kostnadene;

- MuskenSenter tilrettelegger, svarer økonomisk for søknad om konsesjon og koordinerer alle prosjektarbeider - hele søker prosessen og prosjektutviklingen - fore begge søkere.
- MuskenSenter selger aksjer i sine datterselskaper - for finansiering av søknad om konsesjon og alle prosjektutviklingskostnader i forbindelse Lappland kraftverk prosjektet.

1.5 MuskenSenter får refundert/dekket sine kostnader/tjenester;

- MuskenSenter får refundert alle sine prosjektutviklingskostnader og dekning (betalt) for sine konsulent tjenester (i forbindelse Lappland kraftverk prosjektet) fra Lappland Kraft.

1.6 Datterselskaper;

- MuskenSenter Energi AS, konsulent og prosjektutviklingsselskap.
- Lappland Prosjektutvikling AS, konsulent og prosjektutviklingsselskap.

1.7 Eierinteresser i andre selskaper;

- Minoritetseier i Laponia Center AB i Jokkmokk kommun.
- Medeier - med minoritetsinteresser - i Lappland Kraft AS, Fauske kommune.

1.8 Konklusjon, sammendrag og generelt;

- MuskenSenter, Tysfjord kommune har etablert Laponia Center, Jokkmokk kommun. Laponia Center er, gjennom avtalt overdragelse av aksjer, overført til svenske lulesamer med 80 prosent eierskap og der MuskenSenter står tilbake som minoritetseier med 20 prosent eierskap. MuskenSenter er minoritetseier i Laponia Center.

1.8.1 Konklusjon:

- MuskenSenter skal på et selvstendig grunnlag ikke drive «vattenverksamhet», er ikke «verksamhetsutövare», kan ikke «anvenda mark och vatten» i de aktuelle områdene i Sverige og har følgelig (på selvstendig grunnlag), ikke rådighet "på urminnens hävd" til «mark och vatten» eller fjellvann og fjellmark i de aktuelle områdene. Dette leder videre til at MuskenSenter har heller ingen rett - på et selvstendig grunnlag - til å bruke svenske vannkraftressurser og drive virksomhet med regulering eller overledning av aktuelle svenske «nationalälverna».
- Det er bare den «verksamhetsutövare» som har rådighet "på urminnens hävd" - den samiske befolkningen/samer - til fjellmark og fjellvann i de aktuelle områdene:
  - ✓ Som kan søke svenske myndigheter om uttalelse, om at det fra svensk side intet er å innvende mot at senere søknad tas til behandling (art. 14 i konvensjon Norge/Sverige),
  - ✓ Som får drive virksomhet med regulering eller overledning av svenske vannkraftressurser/fjellvann til kraftformål, som et ledd i utvikling av det lokale næringslivet. Jfr. Miljöbalk 4 kap. §§ 1 og 6.
  - ✓ Som får bruke de aktuelle fjellvann og fjellmark («anvende mark och vatten») for å opprettholde og utvikle eget livsgrunnlag (det materielle kulturgrunnlaget) og det tradisjonelle næringsgrunnlaget, herunder reindriftsnæringen i svenske Sameland. Jfr. Lag (1989:812) og Lag (1971:437).
- Laponia Center og MuskenSenter er og kan være søker om konsesjon for bygging av Lappland kraftverk, i følge dom (yttrande) av Mark- og miljødomstolen, sitat:
«Mark- och miljödömsstolen finner för närvarande ingen hinder mot att Laponia Center AB och MuskenSenter AS i Norge ansöker om att få uppföra det aktuella kraftverket.»

1.8.2 Sammendrag:

- MuskenSenter har sammen med Laponia Center stiftet/etablert Lappland Kraft - et selskap i konsern med Laponia Center - som skal ivareta stifternes interesser i forbindelse Lappland kraftverk prosjektet.
- Lappland kraftverk prosjektet er - en etablering av et grenseoverskridende miljø- og naturvennlig vannkraftutbygging i Nordland og Norrlands inland - basert på svenske vannkraftressurser, fallrettighet, interesse og norsk tiltaksområde, natur, miljø og samfunn.
- Denne rådighet på «*urminnens hävd*» er gitt av den svenske stat til; den samiske befolkningen/den som er same, som får bruke den aktuelle fjellmark og fjellvann for å styrke og bevare sitt materielle kulturgrunnlag, sitt samfunnsliv, næringsgrunnlag og herunder reindriften.
- Svensk lovgivning i Miljöbalk (1989:808) 4 kap. §§ 1 og 6 fastsetter hensynet til bruk av de aktuelle vatnene (nationalälvarna) for utvikling av det lokale næringslivet, herunder for de lokale næringsutviklere i de aktuelle områdene.
- Svensk Lov (1989:812) og (1971:437) fastsetter at; får å få drive virksomhet med regulering eller overledning av svenske vannkraftressurser («vattenverksamhet») i de aktuelle nationalälvarne, må tiltakshaver/den som skal drive virksomheten («*verksamhetsutövaren*») ha rådighet på «*urminnens hävd*» til mark og vann i de områder der virksomheten skal drives.
- Konvensjonen mellom Norge og Sverige av 11 mai 1929 - som er bestemmende for behandling av Lappland kraftverk prosjektet - er en overordnet internasjonal konvensjon, som gjelder for behandlingen for saken i Norge og Sverige og kan ikke endres ensidig av noen av partene. Eventuelle endringer må behandles i internasjonale domstoler og eventuelt helt opp til FN.

1.8.3 Generelt:

- Tillatelse/konsesjon til bygging av Lappland kraftverk kan ikke meddeles/gis av norske myndigheter uten at Sverige i overensstemmelse med art. 12 i konvensjonen mellom Norge og Sverige av 11 mai 1929 har gitt sitt samtykke.
- Sverige har lov bestemmelse om at svenske vannkraftressurser og fallrettighet i Sameland (Lappland) kan brukes bare til lokal nærings- og stedsutvikling og av samer - den lokale befolkningen - som etter svensk lovgivning har rådighet til de aktuelle vassdragene og områdene.
- Norge har lov bestemmelse om at norske vannkraftressurser og fallrettighet i hele landet kan brukes bare til offentlig formål av offentlige (kommuner, fylkeskommuner, staten og offentlige eide selskap) som etter norsk lovgivning har rådighet til de aktuelle vassdragene og områdene.

2.0 **Prosjektutvikling Fase 1/Fase 2 - og finansiering av prosjektutvikling**

MuskenSenter tilrettelegger alle forhold for utvikling av Lappland kraftverk prosjektet, herunder prosjektutvikling, finansiering av alle prosjektutviklingskostnader, innhenting av kapital og dekning av utbytte til investor.

2.1 **MuskenSenter Energi AS – Fase 1 prosjektutvikling**

- Fase 1 - prosjektutvikling som er:
  - ✓ Melding i forbindelse prosjektet.
  - ✓ Førstehands tekniske utredninger for melding.
  - ✓ Konsekvensutredning i forbindelse melding.
  - ✓ Utarbeidelse av søknad om konsesjon.
- For finansiering av Fase 1 prosjektutvikling selger MuskenSenter B-aksjer i MuskenSenter Energi for kr. 3.000,- pr. aksje og med (for tiden) kr. 1.560,- pr. aksje/år i 60 år, 52,0 % årlig avkastning (indeksregulert), 3120 % avkastning totalt. Se egen orientering under MuskenSenter Energi.
- Alle Fase 1 prosjektutviklings kostnader dekkes av MuskenSenter Energi og betales på forskudd til konsulentfirma/selskap som skal utføre tjenesten/arbeidsoppdraget.

2.2 **Lappland Prosjektutvikling AS – Fase 2 prosjektutvikling**

- Fase 2 - prosjektutvikling som er:
  - ✓ Styrke egen administrasjon i morselskapet og datterselskapene.
  - ✓ Administrasjon i egne selskap, prosjektledelse og koordinering av prosjektet.
- For finansiering av Fase 2 prosjektutvikling selger MuskenSenter 2000 aksjer i Lappland Prosjektutvikling for tiden kr. 3.000,- pr. aksje og med kr. 23.400,- pr. aksje, 780,0 % avkastning som engangsutbetaling, når konsesjon foreligger og utbygging av kraftverket er finansiert. Se egen orientering under Lappland Prosjektutvikling.
- Alle Fase 2 prosjektutviklings kostnader herunder anført avkastning dekkes av Lappland Prosjektutvikling, som får kostnadene refundert fra Lappland Kraft.

2.3 **MuskenSenter AS – stiftelse og generelt**

- MuskenSenter ble stiftet i 1976 (snart 43 år siden) av professor Vilhelm Aubert, Oslo, hr.advokat Ole Jakob Bae, Oslo, prosjektleder Simon Andersen, Musken og den største del av befolkningen i Musken. Selskapet eies i dag av ca. 98 % lulesamer,

- **MuskenSenter og selskapets datterselskaper har meget sunn prosjektøkonomi**, har ingen lån i bank, ingen truende gjeld, ingen truende avtaler, ingen gjeld til konsulentfirmaer og og har heller ikke mottatt noen form for offentlige tilskudd. Prosjektutviklings arbeidet bestilles etter hvert og betales på forskudd.
- Selskapet har imidlertid gjeld - oppgitt i regnskapet - til del av sine aksjonærer, som forfaller til betaling når konsesjonen og lån til bygging av kraftverket er gitt. Hvis konsesjon ikke blir gitt frafaller de aktuelle aksjonærene sitt krav overfor selskapet.

2.4 Formålet og målsetning

- Formålet var og er et ledd i å fremme det lokale nærings- og samfunnslivet i Musken - det materielle kulturgrunnlaget - for å støtte og bevare det eneste hunder prosent lulesamiske samfunnet Musken og etter hvert samiske bosetningsområder.
- MuskenSenter er nå et morselskap/holdingselskap for prosjektutvikling av Lappland kraftverk - for Lappland Kraft - ved sine datterselskaper, minoritetseier i Laponia Center og medeier Lappland Kraft.
- Selskapet forestår utvikling av mer differensiert, aktivt, utviklet samisk nærings- og samfunnsliv, bredere arbeidsmarked, samt å styrke og støtte tradisjonelle samiske; næringer, samfunnsliv, kultur og identitet i Sameland (Lappland).
- MuskenSenter og Laponia Center har etablert Lappland Kraft, for prosjektering, bygging og drift av Lappland kraftverk. Kraftverket er et samisk grenseoverskridende miljø- og naturvennlig vannkraftutbyggings prosjekt, basert på svenske vannkraftressurser, fallrettighet, interesse og norsk tiltaksområde, natur, miljø og samfunn.

2.5 Lappland kraftverk er basert på svenske vannkraftressurser, fallrettighet og for øvrig i samsvar med bestemmelsene i;

- ✓ Norsk vassdragsrett – som gjelder for søknad om konsesjon.
- ✓ Vassdragslov i h.t. konvensjonen Norge/Sverige av 11 mai 1929 – som gjelder for svensk «samtykke» til konsesjon og generell saksbehandling av prosjektet.
- ✓ Miljöbalk (1989:808) 4 kap. § 1 og under henvisning til § 6 – betingelse for svensk «samtykke» til konsesjon.
- ✓ Lag (1989:812) - rådighet over vatnene og områdene (mark) som i
- ✓ Lag (1971:437) tilkommer den lulesamiske befolkningen "på *urminnens hävd*" – som også er et vilkår for svensk «samtykke» til konsesjon.
- Bestemmelsene i Miljöbalk (1989:808) 4 kap. § 6 om at «*vattenkraftverk samt vattenreglering för kraftändamål får inte utföras i nationalälvarna i Lappland, skal ikke hindre utviklingen* av det lokale næringslivet i følge bestemmelsen i § 1 pkt. 1 og 2, for tiltakshaver som har rådighet på «*urminnens hävd*» over mark og vann innom det område der virksomheten skal drives, i følge bestemmelsene under «Lag (1989:437) og Lag (1971:437).

3.0 Kort prosjektetbeskrivelse og gjeldende norsk og svensk lovgivning for Lappland kraftverk prosjektet

- 3.1 Lappland kraftverk - med kraftstasjon i Sulitjelma og utløp til havet (Grytvika i Saltdalsfjorden) - er basert på vannkraft ressurser fra Stora Luleälv, oppstrøms riksgrensen fra norsk side og Piteälven fra Pieskehaure. Piteälven har sitt tilløp også fra norsk side av riksgrensen mot nord og vest til Sverige.
- 3.2 Lappland kraftverk er et grenseoverskridende miljø- og naturvennlig vannkraftverk under planlegging - i kommunene Sørfold, Fauske og Saltdal med kraftstasjon i Sulitjelma, Fauske kommune - basert på svensk vannfall, vannkraftressurs, fallrettighet, interesse og norsk tiltaksområde, natur, miljø og samfunn.
- 3.3 Lappland kraftverk er basert på regulering av vassdragene ved Blåmannisen og Sulitjelmaisen, som alle har sitt avløp til Sverige/Bottenviken.
- 3.4 Messingmalmvatnene, Leirvatnet, Blåmannisvatnet, Stassájávrrre, Vuolep/Nedre Sårjåsjávrrre og Bajep/Øvre Sårjåsjávrrre – reguleres i tunnel til kraftstasjon i fjell ca. 15 m over havnivå, med adkomst/tunnel fra Fagerli i Sulitjelma, og med avløp i tunnel til Grytvika i Saltdalsfjorden. Videre reguleres Bieskehávrrre (i Sverige) i tunnel til kraftstasjon, og i samme avløpstunnel til Grytvika.
- 3.5 Lappland kraftverk får inntak fra Bajep/Øvre Sårjåsjávrrre (820moh) og Bieskehávrrre (577moh), og kan oppsummeres slik:
✓ Inntak/fallhøyde kote	820/577 moh.
✓ Magasin størrelse	470 mill.m ³
✓ Tilløpstunnel lengde	45 km.
✓ Avløpstunnel lengde	29 km.
✓ Installert effekt:	612 MW.
✓ Installasjon (Pelton)	4 turbiner.
✓ Midlere årsproduksjon	2100 GWh/år.
✓ Beregnet utbyggingskostnad	5.460 mill.
✓ Utbygningspris	2,60 kr/kWh.
- 3.6 Prosjektet er teknisk/økonomisk vel gjennomførbart, realistisk og forenlig med gjeldende norsk og svensk lovgivning.
- 3.7 Lappland kraftverk prosjektet omfatter foretagende - anlegg, arbeid og andre foranstaltninger i vassdrag i Norge og Sverige, og tunnel fra Norge og inn i Sverige til svenske vassdrag. Prosjektet har slik beskaffenhet at det voldes merkbare forandringer i vassdrag i Sverige med hensyn til leie, retning, vannstand/vannmengde, og kommer derfor under bestemmelsene i «svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929» (vattenrättskonventionen).

4.0 Orientering på et generelt grunnlag om rettighet til regulering av vann til kraftformål i de aktuelle svenske «nationalälvarna»

***

Sammendrag/konklusjon:

- ✓ Prosjektet/vattenverksamheten må være ett ledd i utviklingen av det lokale næringslivet, og må drives av en «verksamhetsutövare» - den samiska befolkningen - som har aktuell «rådighet till mark och vatten, där verksamheten skall bedrivas».

***

4.1 Felles norsk-svensk vassdragslovgivning/konvensjon:

Grenseoverskridende regulering av svenske vassdrag til Norge bygger på felles norsk-svensk «Lov i henhold til konvensjon mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11 mai 1929» – Vassdragslov iht. konvensjon Norge/Sverige eller svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929.

4.2 Vassdragslovens bestemmelse under § 6 fastsetter, sitat:

«1. Tillatelse til et foretagende kan ikke meddeles uten at Sverige overensstemmende med **art. 12** i konvensjonen mellom Norge og Sverige av 11 mai 1929 har gitt sitt **samtykke**, hvis foretagendet kan antas å medføre ulempe av nogen betydning innen Sverige ..»

4.3 Konvensjonen (våre understrekninger)

4.3.1 Art. 12. fastsetter, sitat:

«1. Tillatelse til et foretagende kan ikke meddeles av det ene riket uten at det annet riket har gitt sitt **samtykke** («**samtycke**» på svensk) hvis foretagendet kan antas å medføre ulempe av nogen betydning innen dette riket ..»

4.3.2 Art. 14 fastsetter - behandlingsmåten - sitat;

«1. **Søknad om tillatelse** til et foretagende innsendes til vedkommende myndighet i det riket hvor foretagendet aktes iverksatt. **Hvis det vannfall** eller den faste eiendom ... **hører hjemme i det annet rike skal søknaden være fulgt av dette rikets uttalelse («förklaring» på svensk) «om at det fra dets side intet er å innvende mot at søknaden optas til behandling.»**

4.3.3 Art. 15. fastsetter følgende, sitat:

«**Hvad loven i det riket hvor foretagendet aktes iverksatt, forskriver om søknadens kunngjørelse samt om meddelelser og innhentelse av uttalelser i anledning av søknaden skal ikke gjelde innen det annet rike.** Innvånere i dette skal dog på den måte som vedkommende myndighet i samme rike finner hensiktsmessig og gjennom denne myndighets forsorg underrettes om søknaden og dens behandling.»

Styret: Sjøgata 38, 8006 Bodø.

4.4 Øvrige svenska lagens bestemmelse, sammanfattat så här:

4.4.1 Lag (1989:812) 2 kap. 1 § fastsetter, sitat:

«För att få bedriva vattenverksamhet skall verksamhetsutövaren ha rådgighet över vatnet inom det område där verksamheten skall bedrivas.»

4.4.2 Miljöbalk (1998:808) – 4. kap. §§ 1 och 6 fastsetter:

Bestämmelserna i 6 § - vattenkraftverk samt vattenreglering eller vatten-overledning för kraftändamål får inte utföras i nationalälverna, som Piteälven och Stora Luleälven - utgör inte hinder för utvecklingen av det lokala näringslivet.

4.4.3 Lag (1971:437) 1 § fastsetter, sitat:

«Den som er av samisk härkomst (same) får enligt bestämmelserna i denna lag använda mark och vatten till underhåll för sig och sina renar».
«Rätten enligt första stycken tilkommer den samiska befolkningen och grundas på urminnens hävd.»

4.5 Konklusjon:

Prosjektet/vannkraftverket, reguleringen av vannet til kraftutbygging, må være et ledd i utviklingen av det lokala næringslivet, og prosjektet må drives av søker/prosjekteier - samer/den samiske befolkningen – som har aktuell rådgighet til land (mark) og vann, i de områder der virksomheten skal drives/iverksettes.

4.6 Den helt avgjørende bestemmelse - i Sverige - kan enligt vår oppfatning sammanfattas slik:

4.6.1 Lappland kraftverk projektet kommer under bestämmelserna i Lag (1929) med vissa föreskrifter angående tillämpningen här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929.

4.6.2 För att få bedriva vattenverksamhet skall verksamhetsutövaren ha rådgighet över vatnet inom det område där verksamheten skall bedrivas.

4.6.3 Rådgighet över vatnet och till att använda mark och vatten, för att uppretholda/utveckla eget hushåll/näringsgrunlaget/rennäringen, och för utvecklingen av det lokala näringslivet, tilkommer den samiska befolkningen och grundas på urminnens hävd.

5.0 Lov 1931-06-12 nr. 01: Lov i henhold til konvensjon mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11. mai 1929 – fastsetter følgende og blir bestemmende for saksbehandlingen

5.1 **Foretagendet kommer under gjeldende norsk vassdragslovgivning,** herunder under bestemmelsene i «Lov i henhold til konvensjonen mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11 mai 1929.». («Vassdreagslov i.h.t. konvensjon Norge/Sverige»)

5.2 § 6 fastsetter, sitat:

«1. Tillatelse til et foretagende kan ikke meddeles uten at Sverige overensstemmelse med **art. 12** i konvensjonen mellom Norge og Sverige av 11 mai 1929 har gitt sitt **samtykke**, hvis foretagendet kan antas å medføre ulempe av nogen betydning innen Sverige for et vassdrags benyttelse til ferdsel eller fløting eller å forårsake hinder for fiskens gang til skade for fisket innen Sverige, eller hvis foretagendet kan antas der å fremkalle betydelige forstyrrelser i vannforholdene innenfor et større område.»

«2. Sverige kan til sitt samtykke knytte vilkår som angår foretagendets planleggelse og forebyggelse eller minskning av skade og ulempe for almene interesser samt angående sikkerhetsstillelse for oppfyllelsen av de vilkår som fastsettes for samtykke og for de forpliktelser som for øvrig kan følge av foretagendet innen Sverige.»

5.3 § 7 fastsetter, sitat:

«2. Hvis det vannfall eller den faste eiendom eller den ferdsels- eller den fløtningsinteresse for hvis regning foretagendet aktes iverksatt hører hjemme i Sverige, skal søknaden være fulgt av **uttalelse** fra vedkommende svensk myndighet om at der fra svensk side intet er å innvende mot at søknaden optas til behandling.»

«3. Når søknaden er innkommet til vedkommende departement, skal et eksemplar av søknaden med bilag ledsaget av de nødvendige opplysninger om søknadens behandling her i riket sendes til vedkommende svenske myndighet.»

5.4 Samtykke fra det annet rike

Art. 12. fastsetter følgende, sitat:

«1. Tillatelse til et foretagende kan ikke meddeles av det ene riket uten at det annet riket har gitt sitt **samtykke** hvis foretagendet kan antas å medføre ulempe av nogen betydning innen dette riket for et vassdrags benyttelse til ferdsel eller fløting eller å forårsake hinder for fiskens gang til skade for fisket innen sistnevnte rike eller hvis foretagendet kan antas der å fremkalle betydelige forstyrrelser i vannforholdene innenfor et større område.»

«2. Kan foretagendet ikke antas å ha sådanne virkninger innen det annet rike som nevnt i pkt. 1 kan dette riket ikke motsette sig at foretagendet iverksettes»

5.5 Behandlingsmåten

Art. 14. fastsetter følgende, sitat:

«1. Søknad om tillatelse til et foretagende innsendes til vedkommende myndighet i det riket hvor foretagendet aktes iverksatt. Hvis det vannfall eller den faste eiendom eller den ferdsels eller den fløtningsinteresse, for hvis regning foretagendet aktes iverksatt hører hjemme i det annet rike skal søknaden være fulgt av dette rikets **uttalelse** om at det fra dets side intet er å innvende mot at søknaden optas til behandling.»

«2. Søknaden skal være fulgt av de tegninger og beskrivelser samt inneholde de opplysninger som er nødvendige for bedømmelse av foretagendets virkning i begge riker.»

«3. Når søknaden er innkommet til den myndighet i det riket hvor foretagendet aktes iverksatt skal et eksemplar av søknaden med bilag sendes til det annet rike.»

5.6 Underretning

Art. 15. fastsetter følgende, sitat:

«Hvad loven i det riket hvor foretagendet aktes iverksatt, forskriver om søknadens kunngjørelse samt om meddelelser og innhentelse av uttalelser i anledning av søknaden skal **ikke gjelde** innen det annet rike. Innvånere i dette skal dog på den måte som vedkommende myndighet i samme rike finner hensiktsmessig og gjennom denne myndighets forsg underrettes om søknaden og dens behandling. I den hensikt skal de nødvendige opplysninger herom tilstilles denne myndighet av vedkommende myndighet i førstnevnte rike.»

5.7 Kommenter til bestemmelsene under pkt. 1.0:

Norske myndigheter kan ikke gi tillatelse til bygging av Lappland kraftverk uten at Sverige har gitt sitt «**samtykke**» til foretagendet. Søknad om tillatelse til bygging av Lappland kraftverk skal sendes til NVE.

Når søknaden er innkommet til NVE skal et eksemplar av søknaden - ikke meldingen - med bilag sendes til Sverige.

Da det vannfall som Lappland kraftverk skal anvende hører hjemme i Sverige skal **søknaden** - ikke Meldingen - være fulgt av Sveriges «**uttalelse**» om at det fra dets side intet er å innvende mot at søknaden optas til behandling.»

Søknaden (senere) må skrives av søker og det er bare søker som kan fremlegge en god nok begrunnet søknad - basert på samiske forhold og gjeldende særlig lovgivning for samer - over for svenske myndigheter om «**uttalelse**» om at det fra Sveriges side intet er å innvende mot at søknaden optas til behandling.

Hva loven i Norge forskriver om søknadens kunngjørelse, samt om meddelelser og innhentelse av uttalelser i anledning av søknaden skal **ikke gjelde** innen Sverige.

Innbyggere i Sverige orienteres på den måte svenske myndigheter finner hensiktsmessig og under svenske myndigheters bistand underrettes om **søknaden** - ikke meldingen - og behandling av søknaden. I denne forbindelse skal Olje- og energidepartementet sende kopi av søknaden og opplysninger om søknadens behandling i Norge - ikke meldingen - til svenske myndigheter.

6.0 Miljöbalk (1998:808) – 4. kap. Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet - svensk

6.1 Foretagendet med hensyn til Sveriges «samtykke» kommer under gjeldende svenske bestemmelser om vassdragslovgivning.

6.2 1 § fastsetter, sitat:

«De områden som anges i 2-8 §§ är med hensyn till de natur- och kulturvärden som fins i områdena, i sin helhet av riks- interesse. Exploateringsföretag och andra ingrep i miljön får komma til stand endast om

1. det inte möter något hinder enligt 2-8 §§ och
2. det kan ske på ett sett som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.

Bestämmelserna i första stycket 2 och i 2-6 §§ utgör inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet eller för utförandet av anläggningar som behövs för totalförsvaret».

6.3 6 § fastsetter, sitat:

«Vattenkraftverk samt vattenreglering eller vattenoverledning for kraftändamål får inte utføres i nationalälverna Torneälven, Kalixälven, Piteälven och Vindelälven med tillhörande vattenområden, källfløden och bifløden samt følgende vattenområden med tillhörande käll- og bifløden: ---

I Luleälven Stora Luleälven uppströms Akkajaure, Lilla Luleälven uppströms Skalka och Tjaktajaure samt Pärlälven.»

6.4 Kommenter til bestemmelsene under pkt. 2.0:

Laponia Center AB og MuskenSenter AS er en stedlig lulesamisk fellesskaps ordning for å utvikle det lokale samiske næringslivet, den samiske kulturen (det materielle kulturgrunnet) og eksisterende tettsteder.

Partene kommer med sin virksomhet under bestemmelsene i Miljöbalken 4 kap. 1 §, første og andre ledd, og rammes derfor ikke av bestemmelsen i 6 §.

Same «områdenas natur- og kulturvärden» styrkes av foreliggende plan om bygging av Lappland kraftverk. Prosjektet eies av bare same og er etablert for å skape grunnlag for å styrke og utvikle sameenes natur- og kulturverdi, ved utvikling av sameisk næringsliv/samfunnsliv, det materielle kulturgrunnet.

7.0 Lag (1989:812) med særskilda bestämmelser om vattenverksamhet – svensk

7.1 1 kap. Inledende bestämmelser

1 § fastsetter, sitat:

«1 § Denna lag er tillämplig på vattenverksamhet och vattenanläggningar. Bestämmelser om vattenverksamhet och vattenanläggningar finns också i miljöbalken.»

7.2 2 kap. Rådighet över vatten m.m.

1 § fastsetter, sitat:

«För att få bedriva vattenverksamhet skall verksamhetsutövaren ha rådighet över vatnet inom det område där verksamheten skall bedrivas.»

6 § fastsetter, sitat:

«Var og en råder över det vatten som finns innom hans fastighet. Rådighet över en fastighets vatten kan också någon ha till följd av upplåtelse av fastighetsegaren eller, enligt vad som är särskilt föreskrivet, förverv tvångsvis.»

7.3 «Rådighet över vatnet» fremkommer av deriblant «Rennæringslag (1971:437).

1 § fastsetter, sitat:

«Den som er av samisk härkomst (same) får enligt bestämmelserna i denna lag använda mark och vatten till underhåll for sig og sina renar».

«Rätten enligt första stycken (renskötselrätten) tilkommer den samiska befolkningen og grundas på urminnens hävd.»

7.4 Kommenter til bestemmelsene under pkt. 3.0:

Staten er fastighetsägare til de aktuelle fjellområdene og har gitt samene rådighet (upplåtelse) som er særskilt föreskriven i Rennæringslagen.

Samene – stedlige lulesamer – har også «råderett» til de aktuelle vassdrag (vatten) som inngår i Lappland kraftverk prosjektet gjennom "tvångsvis förverv" i lov (1989:812) § 6 og "urminnens hevd" lov (1971:437) § 1.

8.0 Lappekodisillen

Lappekodisillen bestemmer at nærværende samer i Norge og Sverige har samme rettighet til å utøve og utvikle samisk næringsliv i Sameland (Lappland), uavhengig av om de bor i Norge eller Sverige. Jfr. Bestemmelsene i Lappekodisillen (Lov-1751-10-02). De aktuelle samene i Sameland må i så henseende behandles likt i denne sammenheng og derfor kan også MuskenSenter være part i saken.

9.0 Rådende saksbehandling av Lappland kraftverk prosjektet

- 9.1 Både norske og svenske myndigheter - Mark- og miljødomstolen, Norges- vassdrags og energidirektorat (NVE), departementene og regjeringene – er enige om at Lappland kraftverk prosjektet skal behandles i samsvar med bestemmelsene i «Vassdragslov i h.t konvensjonen Norge /Sverige av 11 mai 1929»/«svensk-norske vattenretts-konventionen av den 11 maj 1929».
- 9.2 Konvensjon fastsetter deriblant hvordan Lappland kraftverk prosjektet skal behandles, med hensyn til «Samtykke fra et annet rike» art. 12 «samtykke», «Behandlingsmåten» art. 14 «uttalelse» fra Sverige og «Underretning» art. 15 norske kunnngjørelser/saksbehandling skal gjelde i Sverige.
- 9.3 Konvensjonens art. 14 fastsetter at, hvis foretagendet (regulering av vassdragene) hører hjemme i Sverige skal søknaden (ikke meldingen) være fulgt av dette rikets **uttalelse** om at det fra dets side intet er å innvende mot at søknaden opptas til behandling.

10.0 Saksbehandling av Lappland kraftverk prosjektet i Sverige

- 10.1 Lappland kraftverk prosjektet er behandlet av Mark- og miljødomstolen i samsvar med bestemmelsene i «svensk-norske vattenrettskonventionen av 11 maj 1929».
- 10.2 Mark och miljödomstolen (MMD) har etter anmodning fra søker Laponia Center avgitt «uttalelse» den 06.12.2017 deriblant slik, sitat;
- ✓ «Mark- och miljödomstolen finner för närvarande inget hinder mot att Laponia Center AB och MuskenSenter AS i Norge ansöker om at få uppföra det aktuella kraftverket.”.
  - ✓ «MMD anfører at søknad om tillatelse til planlagt virksomhet forutsetter at det opprettes konsekvensutredning, for bedømmelse av planlagt virksomhet og foretagendets virkning i Sverige. For opprettelse av slik utredning - utredningsprogram - skal søker vende seg til länsstyrelsen, eventuelt «tillsynsmyndigheten» og til parter som antas bli særskilt berørt for samråd.»
- 10.3 Regeringen i Sverige ved Miljö- och energidepartementet har avgitt “uttalelse” den 14.08.2018 deriblant slik, sitat;
- ✓ “Regeringens beslut”
  - ✓ “Regeringen förklarar att en prövning av ansökan om tillstånd til Lappland kraftverk ska göras i Sverige”.
  - ✓ Regeringen har vurdert saken i forhold til bestemmelsen i konvensjonens art. 14 og avgitt «uttalelse» om at det fra dets side intet er å innvende mot at søknaden opptas til behandling.
- 10.4 Sverige har behandlet Lappland kraftverk prosjektet i samsvar med gjeldende lovgivning/bestemmelsene i «svensk-norske vattenrettskonventionen av den 11 maj 1929» og saksbehandlingen er ryddig, forutsigbar og i stor grad beregnelig.

Styret: Sjøgata 38, 8006 Bodø.

11.0 Saksbehandling av Lappland kraftverk prosjektet i Norge

- 11.1 Lappland kraftverk prosjektet er behandlet av Norges- vassdrags og energidirektorat (NVE) og skal i følge Olje- og energidepartementet (OED) være i samsvar med bestemmelsene i «Vassdragslov i h.t konvensjonen Norge /Sverige av 11 mai 1929».
- 11.2 NVE har i brev av 11.09.2017 til OED behandlet Lappland kraftverk prosjektet og anført deriblant slik, sitat;
- ✓ «Svenske myndigheter må gi samtykke til at søknaden kan tas til behandling, slik at tiltaket kan konsekvensutredes i tråd med gjeldende regler. NVE ønsker en tilbakemelding fra svenske myndigheter om saken kan tas til behandling i Norge. Hvis vi får tilbakemelding om at saksbehandlingen kan fortsette, vil meldingen bli sendt på høring i begge land. NVE vil ikke ta saken til behandling før svenske myndigheter har gitt sitt samtykke.»
  - ✓ «Vi ber med dette om at meldingen videresendes til svenske myndigheter, jf. § 6 i lov av 12.06.1931 i henhold til konvensjon mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11.05.1929.»
- 1.3 Olje- og energidepartementet har oversendt meldingen ved brev av 10.10.2017 til Naturvårdsverket i Stockholm og anfører deriblant slik, sitat:
- ✓ «I henhold til konvensjonen, ber departementet om bekreftelse på at meldingen er mottatt, at det tas stilling til om det er ønskelig å delta i utrednings- og søknadsprosessen og eventuelle kommentarer til forslaget til utredningsprogram, jf. Espoo-konvensjonen art. 3 nr. 3 flg.»
  - ✓ «I tillegg vil det være nødvendig å få avklart med svenske miljømyndigheter hvilken behandling etter svensk lovgivning som kreves for å foreta regulering av svenske innsjøer med overføring til Norge.»
  - ✓ «Olje- og energidepartementet ber også om at svenske myndigheter redegjør for hvilke krav til behandling etter svensk lovgivning dette prosjektet utløser.»
- 11.4 Norge har ikke behandlet Lappland kraftverk prosjektet i samsvar med gjeldende lovgivning/bestemmelsene i konvensjonen mellom Norge og Sverige av 11 mai 1929, Se konvensjonens bestemmelser under pkt. 1.0 .
- 11.5 Behandlingen av Lappland kraftverk prosjektet er heftet med stor «politisk risiko» ved saksbehandlingen av Meldingen i Norge, i forhold til bestemmelsene i Vassdragslov iht. konvensjon Norge/Sverige av 11. mai 1929, Art. 14 (Behandlingsmåten) og Art. 15 (Underretning).

***